

Objektumok

1.rész

Modellezés

Gregorics Tibor

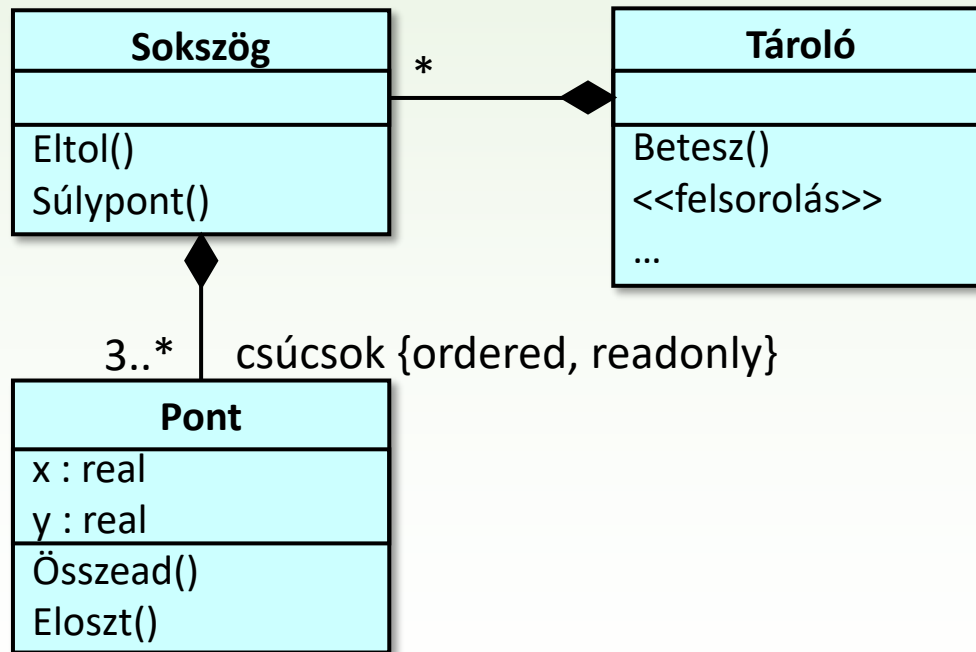
gt@inf.elte.hu

<http://people.inf.elte.hu/gt/oep>

Feladat

Töltsünk fel egy tárolót különféle sokszögekkel, és mindegyiket toljuk el ugyanazon irányba és mértékkel, majd számoljuk ki az így nyert sokszögek súlypontjait. A csúcspontok és súlypontok koordinátái, sőt az eltolást leíró helyvektor végpontjának koordinátái is legyenek valós számok.

Elemzés eredménye:

Pont modellezése

Elemzés szintje

Pont
x : real y : real
Összead() Eloszt()

Tervezés szintje

Pont
+ x : real + y : real
+ Összead(e:Pont) : Pont {query} ○ + Eloszt(n:int) : Pont {query} ○

Megvalósítás szintje

Pont
+ x : real + y : real
+ Pont() ○ + Pont(a:real, b:real) ○ <<setter>> + SetPont(a:real, b:real) ○ + ToString() : string {override} + <u>operator+</u> (a,b:Pont) : Pont ○ + <u>operator/</u> (a:Pont, n:int) : Pont ○

Tervezési döntés:

- adattagok legyenek **publikusak**
- a metódusok ne módosítsák azt a pontot, amire meghívják őket

Nyelvfüggetlen implementációs döntések:

- legyen kétféle **konstruktor**
- Legyen egy **setter** a koordináták egyidejű módosítására
- legyen kiírást segítő **ToString()** metódus

Nyelvfüggő implementációs döntések:

- **Kiíráshoz** C#-ban elég a ToString() metódust felülírni
- használjunk statikus **operátorokat**. Ekkor
c = a.Összead(b) helyett használható a c = a + b
c = a.Eloszt(n) helyett használható a c = a / n

```
c := new Pont()  
c.x, c.y := x / n, y / n  
return c
```

```
c := new Pont()  
c.x := x + e.x  
c.y := y + e.y  
return c
```

osztályszintű operátorok

```
return Pont( a.x + b.x, a.y + b.y)
```

```
return Pont( a.x / n, a.y / n)
```

x, y := 0, 0

x, y := a, b

Pont osztály C# kódja

```
class Point
{
    public double X, Y;
    public Point(double x = 0.0, double y = 0.0)
    { X = x; Y = y; }
    public void SetPoint(double x, double y)
    { X = x; Y = y; }
    public override string ToString()
    { return string.Format("${X:0.0#},{Y:0.0#}"); }
    public static Point operator +(Point a, Point b)
    { return new Point(a.X + b.X, a.Y + b.Y); }
    public static Point operator /(Point a, int n)
    { return new Point(a.X / n, a.Y / n); }
}
```

default paraméter:
Point a = new ();
Point b = new (3);
Point c = new (-4, 8);

this.X = x; this.Y = y;

alapértelmezett működést írja felül

osztály szintű

valós szám sztringgé formázása

operátor felüldefiniálás:
p + q kifejezés olyan, mint egy
operator+(p,q) metódus hívás

Pont
+ x : real
+ y : real
+ Pont()
+ Pont(a:real, b:real)
<<setter>>
+ SetPont(a:real, b:real)
+ ToString() : string {override}
+ operator+(a,b : Pont) : Pont
+ operator/(a : Pont n : int) : Pont

Az objektum orientált nyelvek további ismerve a **nyílt rekurzió**: az objektum mindig látja saját magát, eléri metódusaiban az adattagjait és metódusait.

Sokszög modellezése

Elemzés szintje

Sokszög
csúcsok : Pont[] { csúcsok ≥3 }
Eltol() Súlypont()

Tervezési döntések:

- adattag legyen **privát**
- az Eltol() módosítsa azt a sokszöget, amelyre meghívják (**nem query**)

Tervezés szintje

Sokszög
- csúcsok : Pont[] { csúcsok ≥3 }
+ Eltol(e:Pont) : void ○ + Súlypont() : Pont {query} ○

```
for i=1 .. |csúcsok| loop  
  csúcsok[i] = csúcsok[i] + e  
endloop
```

csúcs eltolása

```
Pont sum = new Pont()  
for i=1 .. |csúcsok| loop  
  sum := sum + csúcsok[i]  
endloop  
return sum / |csúcsok|
```

pontok összeadása

pont osztása

Megvalósítás szintje

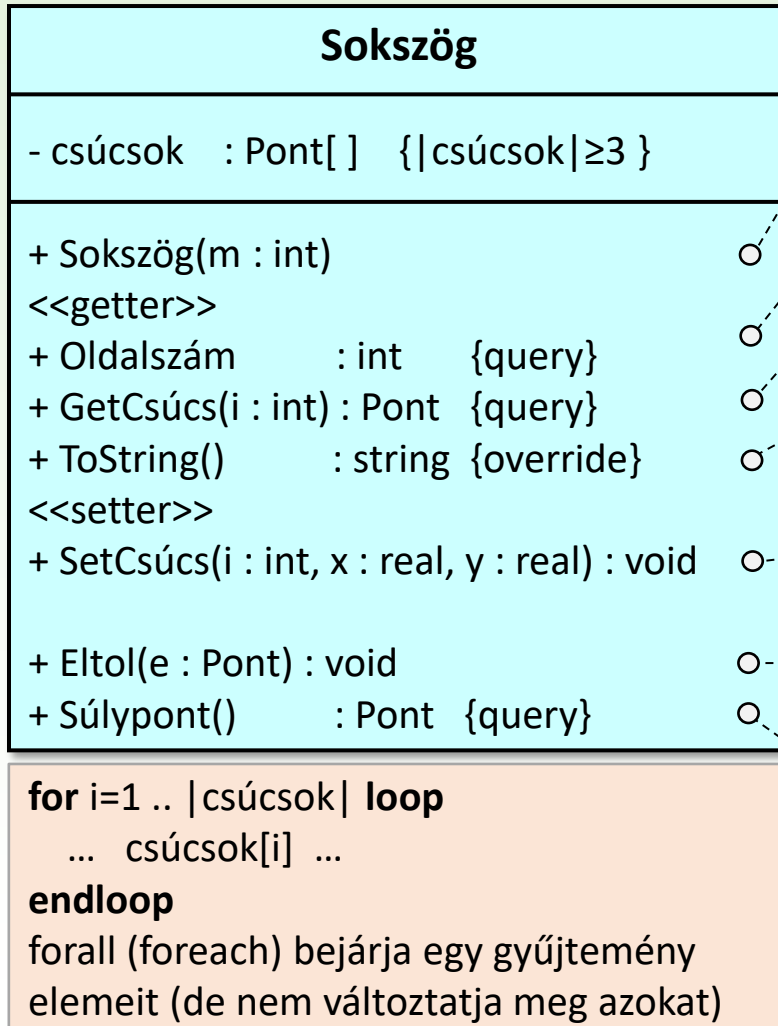
Sokszög
- csúcsok:Pont[] { csúcsok ≥3 }
+ Sokszög(m:int) <<getter>> + Oldalszám : int {query} + GetCsúcs(i:int) : Pont {query} + ToString() : string {override} <<setter>> + SetCsúcs(i:int, x, y:real) : void + Eltol(mp:Pont) : void + Súlypont() : Pont {query}

Implementációs döntések:

- **konstruktor** paraméterként kapja az oldalszámot, és a csúcsok az origóba kerülnek
- **getter** az oldalszámra
- **getter/setter** az i-dik csúcsra
- **ToString** metódus

Sokszög osztály

Megvalósítás szintje


```
if m < 3 then error endif  
csúcsok = new Pont[m] hiba-észlelés  
for i=0 .. m-1 loop  
    csúcsok[i] = new Pont()  
endloop
```

```
return |csúcsok|
```

```
return csúcsok[i]
```

```
string str := "<"  
forall csúcs in csúcsok loop  
    str := str + csúcs.ToString() + " "  
endloop  
str := str + ">"  
return str
```

```
csúcsok[i].SetPont(x, y)
```

```
for i=0 .. |csúcsok|-1 loop  
    csúcsok[i] := csúcsok[i] + e  
endloop
```

```
Pont sp = new Pont();  
forall csúcs in csúcsok loop  
    sp := sp + csúcs  
endloop  
return sp / |csúcsok|
```

Sokszög osztály C# kódja

```
class Polygon
{
    class FewVerticesException : Exception { }

    private readonly Point[] vertices;

    public Polygon(int m)
    {
        if (m < 3) throw new FewVerticesException();
        vertices = new Point[m];
        for (int i = 0; i < m; ++i) vertices[i] = new Point();
    }

    public int Sides { ... }
    public Point this[int i] { ... }
    public override string ToString() { ... }

    public void Shift(Point e) { ... }
    public Point Centroid() { ... }
}
```

A 'readonly' csak a tömb memória címére vonatkozik, nem pedig a tömb tartalmára. Az utóbbit csak úgy biztosíthatjuk, hogy a konstruktor kivételével nem engedjük meg metódusoknak módosítani a tömb elemeit.

Sokszög osztály getter-ei speciális nyelvi elemekkel

```
public int Sides  
{  
    get { return vertices.Length; }  
}
```

```
public Point this[int i]  
{  
    get { return vertices[i]; }  
    set { vertices[i] = value; }  
}
```

```
public override string ToString()  
{  
    string str = "< ";  
    foreach ( Point vertex in vertices ) str += vertex.ToString();  
    str += " >";  
    return str;  
}
```

getter az oldalszámra:

```
Polygon p = new (3);  
int n = p.Sides;
```

indexelő getter-setter

a GetCsúcs(i) és SetCsúcs(i) helyett:

```
Polygon p = new (3);  
p[0] = new Point(23,-4);  
Point q = p[1];
```

```
for (int i = 0; i < vertices.Length; ++i)  
{  
    str += vertices[i].ToString();  
}
```


Sokszög osztály metódusai

```
public void Shift(Point e)
{
    for (int i = 0; i < vertices.Length; ++i)
    {
        vertices[i] = vertices[i] + e;
    }
}
```

erre nem lenne jó a foreach


```
public Point Centroid()
{
    Point centroid = new ();
    foreach (Point vertex in vertices)
    {
        centroid += vertex;
    }
    centroid /= Sides;
    return centroid;
}
```

Objektumok

2.rész

Példányosítás

Gregorics Tibor

gt@inf.elte.hu

<http://people.inf.elte.hu/gt/oep>

Objektum különböző nézőpontokból

Modellezés

- ❑ Az objektum a megoldandó problémának egy részéért felelős, **önálló egyedként** kezelt elem (adatok és metódusok).
- ❑ Az objektum **egységbe zárja** a felelősségi köréhez tartozó adatokat és metódusokat, egy részüket **elrejt**i, hogy azokat csak a metódusai használhassák.
- ❑ Az objektumnak van **életciklusa**: objektum létrejöttével kezdődik, és megszűnésével fejeződik be.

Megvalósítás

- ❑ Az objektum egy **memória szelet**, ahol az objektumhoz tartozó adatokat tároljuk (a metódusokat csak objektum-típusonként).
- ❑ Az objektum adattagjainak és metódusainak **láthatósági köre** szabályozható, de az objektum metódusai mindig elérik az adattagokat és a többi metódust.
- ❑ Egy objektumnak a **konstruktor**a foglal memóriát (példányosítja), és a **destruktor**a törli őt.

Sokszög példányosítása

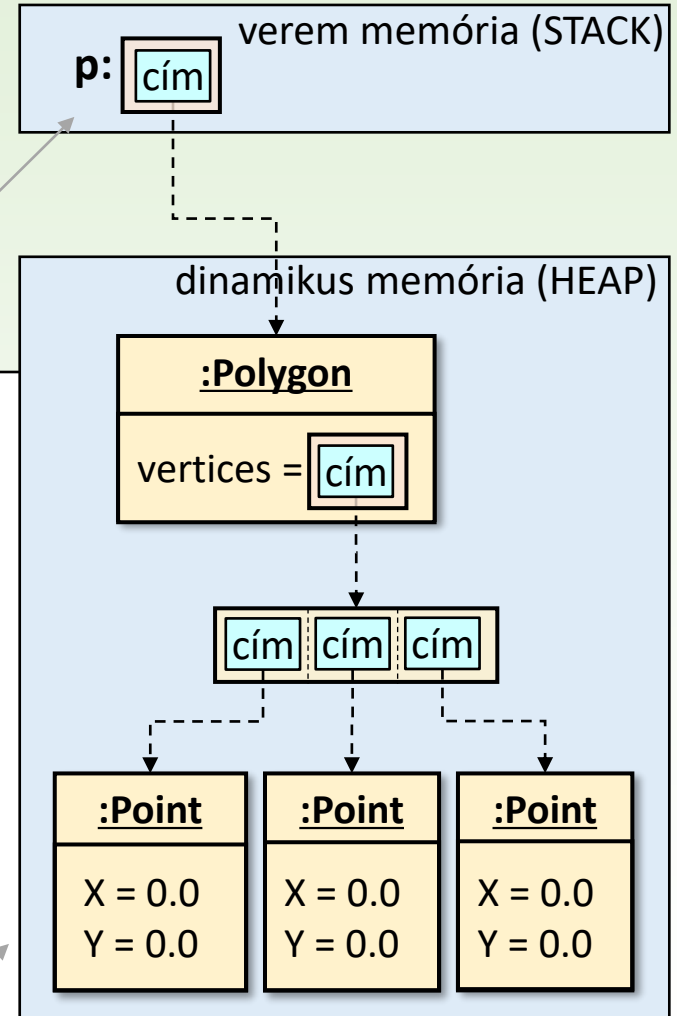
```
Polygon p = new (3);
```

Egy referencia típusú változó deklarálásakor létrejön a STACK-ben egy akkora memória terület, ahol majd azt a HEAP-beli címet tároljuk, ahová a változó értéke kerül. Ezt a területet a new parancs foglalja le.

```
class Polygon
{
private readonly Point[] vertices;

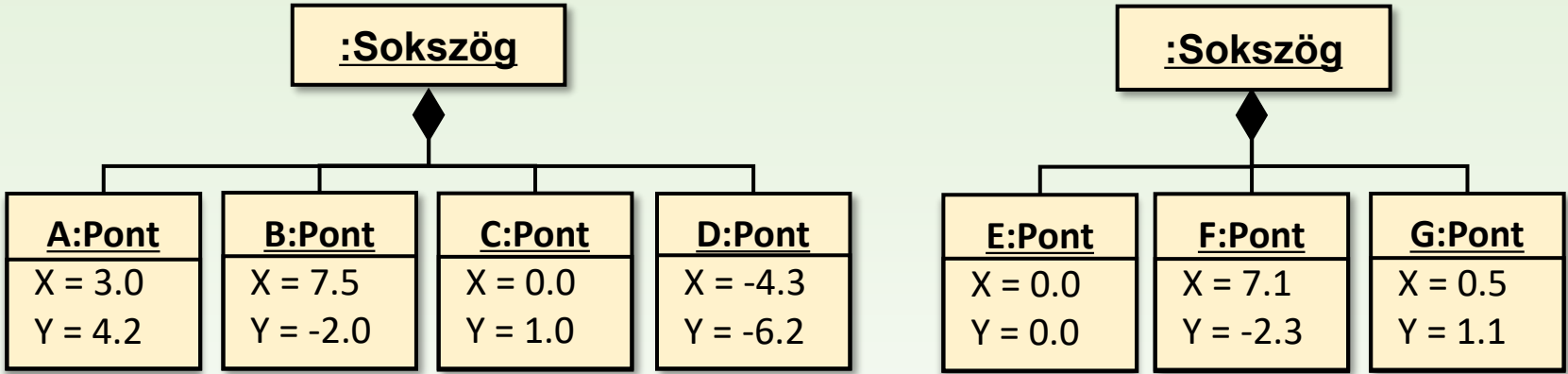
public Polygon(int m)
{
if (m < 3) throw new FewVerticesException();
vertices = new Point[m];
for (int i = 0; i < m; ++i)
{
vertices[i] = new Point();
}
...
}
```

Ezeket a foglalásokat majd a garbage collector szabadítja fel.

A feladat felpopulálása

input.txt
4 3.0 -4.2 7.5 -2.0 0.0 1.0 -4.3 -6.2
3 0.0 0.0 7.1 -2.3 0.5 1.1


```
TextFileReader reader = new ("input.txt");
List<Polygon> container = new ();
while(reader.ReadInt(out int sides))
{
    container.Add(Polygon.Create(reader, sides));
}
```

sorozat típus

Kell egy metódus, ami a fájl egy sorának adataiból létrehoz egy új sokszöget. De ez nem lehet a sokszög-objektum metódusa, mert ezt csak egy már létező objektumra lehetne meghívni. Nem lehet külső metódus sem, mert az nem látná a Polygon osztály rejtett tagjait. Legyen osztály-szintű (static) metódus.

Osztályszintű gyártófüggvény

```
public static Polygon Create(TextFileReader reader, int sides)
{
    Polygon p = new (sides);
    for (int i = 0; i < sides; ++i)
    {
        reader.ReadDouble(out double x);
        reader.ReadDouble(out double y);
        p[i].SetPoint(x, y);
    }
    return p;
}
```

létrejön a sokszög az origóba pozícionált csúcaival, vagy kivételt dob, ha sides<3

módosulnak egy csúcs koordinátáit

Főprogram

$A = (\text{tároló} : \text{Sokszög}^*, e : \text{Pont}, sp : \text{Pont}^*)$

$Ef = (\text{tároló} = \text{tároló}_0 \wedge e = e_0)$

$Uf = (e = e_0 \wedge \text{tároló} = \bigoplus_{i=1}^{|\text{tároló}|} \langle \text{Eltol}(\text{tároló}_0[i], e) \rangle)$

$\wedge sp = \bigoplus_{i=1}^{|\text{tároló}|} \langle \text{Súlypont}(\text{tároló}[i]) \rangle)$

Nem muszáj új sorozatot felépíteni az összerűzésel, helyette $\forall i \in [1..|\text{tároló}|]: \text{tároló}[i] := \text{Eltol}(\text{tároló}[i], e)$

Két összegzés (összerűzés) közös ciklusba vonható össze:

s	\sim	tároló	sp
$H, +, 0$	\sim	Sokszög [*] , $\oplus, \langle \rangle$	Pont [*] , $\oplus, \langle \rangle$
$f(i)$	\sim	$\langle \text{Eltol}(\text{tároló}_0[i], e) \rangle$	$\langle \text{Súlypont}(\text{tároló}[i]) \rangle$
$i \in [m..n]$	\sim	$i \in [1 .. \text{tároló}]$	$i \in [1 .. \text{tároló}]$

$E^* (\text{seq}(E))$

E-beli elemek véges hosszú sorozatai

$\langle \rangle, \langle e \rangle \sim$ üres, 1 elemű sorozat ($e \in E$)

$|x| \sim$ hosszúság ($x : E^*$)

$x \oplus y \sim$ összerűzés ($x, y : E^*$)

$x[i] \sim$ indexelés ($x : E^*, i \in [1..|x|]$)

$x.\text{Add}(e) \sim$ hozzáfűzés ($x : E^*, e \in E$)

$x.\text{Remove}(e) \sim$ elhagyás ($x : E^*, e \in E$)

$sp := \langle \rangle$

$i = 1 .. |\text{tároló}|$

$\text{tároló}[i].\text{Eltol}(e)$

$\text{tároló}[i] := \text{Eltol}(\text{tároló}[i], e)$

$sp := sp \oplus \text{Súlypont}(\text{tároló}[i])$

sp nélkül közvetlenül is kiírható:
 $\text{write}(\text{Súlypont}(\text{tároló}[i]))$

```
foreach (Polygon p in container)
{
    p.Shift(sp);
    Console.WriteLine(p.Centroid());
}
```

$p.\text{Centroid}().\text{ToString}()$

1. változat a program kódjára

```
static void Main()
{
    Thread.CurrentThread.CurrentCulture = new CultureInfo("en-US");
    TextFileReader reader = new ("input.txt");
    reader.ReadDouble(out double x); reader.ReadDouble(out double y);
    Point e = new (x, y);
```

```
using System.Globalization;
using System.Threading;
```

```
List<Polygon> container = new ();
while(reader.ReadInt(out int sides))
{
    container.Add(Polygon.Create(reader, sides));
}
```

populálás

```
foreach (Polygon p in container)
{
    p.Shift(e);
    Console.WriteLine(p.Centroid());
}
}
```

számolás

```
try
{
    container.Add(Polygon.Create(reader, sides));
}
catch (Polygon.FewVerticesException)
{
    Console.WriteLine("A polygon needs more than two vertices.");
    reader.ReadLine(out string line);
}
```


2. változat a program kódjára

```
static void Main()
{
    Thread.CurrentThread.CurrentCulture = new CultureInfo("en-US");
    Application a = new ();
    a.Run();
    return 0;
}
```

```
class Application
{
    private List<Polygon> container = new ();
    private Point e = new ();

    public Application() { ... // Populating }
    public void Run()    { ... // Computing }
}
```

```
public Application()
{
    TextFileReader reader = new ("input.txt");
    reader.ReadDouble(out double x); reader.ReadDouble(out double y);
    e.SetPoint(x,y);

    while(reader.ReadInt(out int sides))
    {
        ...
        container.Add(Polygon.Create(reader, sides));
        ...
    }
}
```

```
public void Run()
{
    foreach (Polygon p in container)
    {
        p.Shift(e);
        Console.WriteLine(p.Centroid());
    }
}
```

Menüvezérelt alkalmazás

```
static void Main()
{
    Thread.CurrentThread.CurrentCulture = new CultureInfo("en-US");
    Menu a = new ();
    a.Run();
    return 0;
}
```

```
class Menu
{
    private Polygon p;
    public Menu(){p = null;}
    public void Run() {...}

    private void MenuWrite() {...}
    private void Case1() {...}
    private void Case2() {...}
    private void Case3() {...}
    private void Case4() {...}
}
```

```
public void Run()
{
    int v = 0;
    do
    {
        MenuWrite();
        v = int.Parse(Console.ReadLine());
        switch(v)
        {
            case 1: Case1(); break;
            case 2: Case2(); break;
            case 3: Case3(); break;
            case 4: Case4(); break;
        }
    }
    while(v != 0);
}
```

```
private void MenuWrite()
{
    cout << "0 - exit\n";
    cout << "1 - create\n";
    cout << "2 - write\n";
    cout << "3 - shift\n";
    cout << "4 - centroid\n";
}
```

egy sokszöget létrehozó,
kiíró, eltoló, súlypontját
kiszámoló metódusok

Menüpontok

input1.txt

4 1 1 -1 1 -1 -1 -1 1

input2.txt

3 0 0 -1 0 0 -1

beolvassuk a fájlnevet

```
private void Case1()
{ // create
  Console.WriteLine("File name: ");
  string filename = Console.ReadLine();
  TextFileReader reader = new (filename);
  if(reader.ReadInt(out int sides)) p = Polygon.Create(reader, sides);
}

private void Case2()
{ // write
  if(p==null) {Console.WriteLine("There is no polygon!"); return;}
  Console.WriteLine(p);
}

private void Case3()
{ // shift
  if(p==null) {Console.WriteLine("There is no polygon!"); return;}
  ... // reading x, y
  Point e = new (x, y);
  p.Shift(e);
  Console.WriteLine(p);
}

private void Case4()
{ // centroid
  if(p==null) {Console.WriteLine("There is no polygon!"); return;}
  Console.WriteLine(p.Centroid());
}
```